

Naročnina za Jugoslavijo:  
celoletno 180 din, za 1/2 leta  
90 din, za 1/4 leta 45 din,  
mesečno 15 din; za ino-  
zemstvo: 210 din. — Pla-  
ča in toži se v Ljubljani.

# TRGOVSKI LIST

Številka 58.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo in upravnništvo  
je v Ljubljani v Gregorči-  
čevi ulici 23. — Rokopisov  
ne vračamo. — Račun pri  
pošti hranilnici v Ljubljani  
št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Izhaja vsak ponedeljek,  
sreda in petek

Ljubljana, torek 25. maja 1937

Cena posamezni številki din 1'50

## V opomin odločujočim!

Na običnem zboru Zveze trgovskih združenj je prečital predsednik zbora g. Pinter dopisnico, ki jo je ravnokar poslal ugleden mariborski trgovec iz Vrnjačke banje in na kateri sporoča, da je nabavljala zadruga drž. nameščencev odprla tri velike hotele v Vrnjački banji. Istočasno objavlja tudi »Politika« insertat teh treh novih hotelov, ki seveda niso namenjeni le za združnike, temveč za vse, ki plačajo. Pred kratkim smo poročali tudi o bilanci železničarske nabavljalne zadruge v Zagrebu, ki je imela lani skoraj štiri milijone dinarjev čistega dobička, ki pa je plačala le nekaj nad 20.000 dinarjev davka. Podobne konstatacije pa bi mogli napisati še o vseh drugih nabavljalnih zdrukah državnih nameščencev.

Dejstvo je torej, da velika podjetja z večmilijonskim čistim dobičkom ne plačujejo skoraj nič davkov, samo če so organizirana na »zadružni podlagi«. Vsi opomini trgovcev in drugih gospodarstvenikov, da je takšno privilegiranje teh podjetij na škodo drugih stanov tudi v škodo državne blagajne in obenem najtežja kršitev osnovnega pravila enakopravnosti državljanov, so bili dosedaj brezuspešni. Ne preostaja zato za trgovce nobeno drugo sredstvo, kakor da se tudi oni začno posluževati združnih privilegijev in s tem rešijo čezmernega obdačevanja.

Namesto da bi vsak trgovec sam nabavljal predmete, ki jih potrebuje, bodo začeli skupno nabavljati predmete in ustanovili v ta namen nabavljalno zadrugo, da bodo deležni njenih davčnih olajšav. Ker bo namen te zadruge tudi absolutno pridobiten, kar sedaj zahtevajo sodišča, tudi teh zdruget ne bo mogoče odkloniti, kakor se je zavrnila registracija zadruge »Trgovski list«.

Posledica tega bo, da bodo trgovci zaslužili več, državna blagajna pa dobila manj. Pa to je očitno v interesu onih, ki upravljajo državno blagajno, ker drugače pač ne bi dajali davčne privilegije na vse strani, pa čeprav vedo, da z njimi ubijajo najboljše davkoplačevalce.

Združne oblike kupčevanja pa se bodo morali trgovci poslužiti tudi zato, ker je v tem edini izhod, da bodo konkurenčni prodajalcem tujih industrijskih podjetij. Tudi ta podjetja uživajo razne privilegije in razne davčne ugodnosti, zaradi katerih trpi pridobitna sposobnost legalnih trgovcev. Tudi v tem primeru se noče zavarovati legalna trgovina in tudi v tem primeru se prezira interes državne blagajne. Ni drugega izhoda, ko da trgovci sežejo po samopomoči in začno z ustanavljanjem velikih podjetij s številnimi podružnicami, ki bodo uživale enake privilegije ko prodajalnice tujega velekapitala. Žalobno je neuvidečnost odločujočih privedla tako daleč, da bo treba sistem davčnih privilegijev privedi do absurda.

Vprašanje je seveda, kako bo potem živela državna blagajna in kje bo ta našla nadomestilo za izgubljene dohodke od samostojnih trgovcev. Kakor je to vprašanje zanimivo, tako pa je odveč, da bi se bavili z njim mi, če se zdi nezanimivo celo upraviteljem državne blagajne. Glavno je, da bo do-

sežena davčna enakopravnost, čeprav po drugi poti, kakor pa so trgovci želeli in hoteli.

In podobno bodo morali trgovci ter gospodarski sloji začeti reševati tudi vsa druga vprašanja. Če so zaman vsa opozorila na škodljivost šušmarjev, če ne more finanč-

na uprava spoznati, da se morajo posušiti vsi njeni viri, če bodo vsi šušmarili, potem pač trgovcem in drugim gospodarskim stanovom ne bo preostalo nič drugega, ko da še sami začnejo šušmariti. Če je šušmarstvo edini način, da ostane podjetje konkurenčno, potem mora

podjetje, ki to hoče ostati, tudi samo seči po tem sredstvu.

Če se ljudi sili, da sežejo po skrajnem sredstvu, potem morajo to tudi storiti. Naj odločujoči gospodje vse to preudarijo, da ne bodo prišli njih ukrepi šele takrat — ko bo že prepozno!

oznanjal brez ozira na levo in desno. V našem razrvanem javnem življenju ni bilo za takšnega moža pravega mesta, ker je bil našim officialnim a mnogo manjšim vodnikom preveč neprijeten. V naših povojnih časih je pač bila vedno odprta pot le onim, ki so znali vihteti kadilnico. Ivan Prijatelj se pa za kaj takšnega ni mogel nikdar spozabiti niti od daleč.

Kot mož jasno začrtane poti, kot skrajno vesten, a zato tudi strog kritik, je imel pok. Ivan Prijatelj kljub svojem izredno dobremu značaju tudi razne boje, pa tudi mnogo razočaranja. Najtežje je pač bilo tisto, ko ni dobil na sodišču zadoščenja za grdo žalitev. Tista razprava pred ljubljanskim sodiščem, ki je odkrila vse nelepe strani našega javnega življenja, je tudi ena naših največjih kulturnih sramot. Ni sicer mogla seči ta sramota do moža takšne veličine, kakor je bil Ivan Prijatelj, vendar pa je bil uničujoč njen vtis, ko se je pokazalo, v kakšnih razmerah morajo delovati naši prvi ljudje. Ivanu Prijatelju je ta žalostna izkušnja za vselej zagrenila življenje.

Na tem skromnem mestu seveda ni mogoče niti primeroma podati vse veliko delo, ki ga je dovršil Ivan Prijatelj za slovenski narod in za slovensko kulturo. Zato se moramo omejiti le na to, da v nekaj vrsticah izkažemo svojo hvalečnost Ivanu Prijatelju za vse svetle žarke, ki nam jih je dal in da počastimo spomin vodnika slovenskega naroda in učitelja slovenske mladine.

S pokojnim Ivanom Prijateljem je izgubil slovenski narod enega svojih največjih sinov, moža, ki mu bo vedno v ponos in ki ga bo vedno ohranil v hvaležnem spominu.

Večna slava spominu Ivana Prijatelja!

Ivan Prijatelj se je rodil 23. decembra 1875 v Sodražici na Dolenjskem, ki je dala že Trubarja, Levstika in Stritarja, s katerimi je vzravnal naš duhovni razvoj in nadaljeval njihov kulturni, vseh družbeni načrt. Kot akademik je nastopil v družbi slovenske moderne, študiral v Rusiji, Poljski, Češki, Nemčiji in Franciji, koder si je pridno spopolnjeval obširno strokovno znanje ter pridobil mnogo odličnih zvez. Imel je izreden smisel tudi za naše osvobodilne politične boje, v katere je posegal kritično in požrtvovalno. Zlasti mnogo zaslug si je v tem pogledu pridobil kot dunajski dvorni knjižničar do konca svetovne vojne.

Svoje bogato strokovno znanje je vložil kot glavico v slovensko književnost in v univerzo. Uredil nam je spise največjih pisateljev: Jurčiča, Kersnika, Tavčarja i. dr., posređoval tuje zaklade s prevodi. Svoja znanstvena dela je natisnil v številnih knjigah in v raznih revijah. V razpravi »Kersnik in njegova doba« je orisal zadnjih 50 let politične zgodovine, iz katere spoznavamo tudi njegovo vsestransko miselnost in razvojno usmerjenost. Razprave »Duševni profili slovenskih preporoditeljev« so zbrali in izdali učenci ob njegovi 60letnici. V »Predhodnikih ruskega realizma« nam je približal velikane ruske književnosti. Največ pa je dal nam vsem s svojim odličnim vzgojnim delom na ljubljanski univerzi, kjer so bila njegova predavanja vedno izredno dobro obiskana in odkoder izžareva njegova

## Nerešeno vprašanje „Ta-Te“ zopet na pozornici

Pod tem naslovom piše »Jugoslavenski Gvozdjar« v Zagrebu:

»O tej temi se je že toliko pisalo, da je postala že javna in da zanjo ve že vsak otrok. Čeprav pa je postala splošno znana, je ostala njena rešitev še vedno v ozadju. Najnovejši odmev te zadeve je bil slišen na letošnji letni skupščini Zveze združenj trgovcev v Beogradu, kjer se je vprašanje »Ta-Te« zopet izčrpno preresetalo.

Ker je treba dati o celi zadevi pravo sliko, stopamo iz rezerve ter jo bomo razložili tako, kakor o njej govore oni, ki pravijo, da so dobro informirani.

Beograd je mesto, v katerem se svobodno govori o vsem in kjer se mnogo izve in sliši. Tako se v Beogradu govori na vsa usta, da je dobila »Ta-Ta« koncesijo oziroma dovoljenje za obratovanje od državnega sveta pred tremi leti, ko je bil še predsednik te naše najvišje upravne ustanove g. Radojlović. Toda g. Radojlović je bil v lastnosti predsednika tudi sam interesiran na podjetju »Ta-Ta«, in sicer na naslednji zanimiv način:

Hiša, kjer danes stoji novo sezidano poslopje »Ta-Te«, je bila solastnina samega Radojlovića, predsednika državnega sveta, drugi lastniki pa so bili bratje Radojlovići, beograjski železninarji. »Ta-Ta« je kakor znano podrla staro hišo in sezidala novo pod dogovorjenim pogojem, da more to hišo uporabljati 15 let, za kar bo plačevala trdka bratom Radojlovićem 60.000 din letne najemnine. Ker so vsi ti tudi člani »Ta-Te«, so torej soudeleženi na njenem dobičku, po 15 letih pa preide hiša avtomatično zopet v njihovo last.

Tri mesece po izdaji koncesije ustanoviteljem ter podjetnikom trdke »Ta-Ta« je umrl takratni predsednik državnega sveta g. Radojlović.

Če je vse to res, kar smo tu navedli in slišali v Beogradu, potem je vloga državnega sveta v vprašanju »Ta-Te« zelo delikatna.

Kar pa je najbolj zanimivo v tej zadevi, je to, da se samo od sebe postavlja vprašanje, če bo sedanja sestava državnega sveta dezavuirala svojega bivšega šefa glede izdaje dovoljenja za poslovanje ali pa bo definitivno dovolila poslovanje temu »Warenhausu« velikega obsega.

Recimo, da bo sedanji državni svet prepovedal temu podjetju vsako obratovanje, potem bi v tem primeru postala sporna hiša, v kateri je trdka »Ta-Ta«. Ker pa je ta sporazum zelo ugoden za kontrahente, je veliko vprašanje, če bi se bratje Radojlovići zadovoljili s takšnim aranžmanom, ki jim jemlje možnost za lahko pridobitev hiše.

Govori se namreč, da imajo bratje Radojlovići zelo velike zveze in močne kanale in da morejo po teh priboriti sebi potrebne dobičke. Če je zadeva takšna, potem

je zelo verjetno, da se bodo zopet našla pota in sredstva, da se na njihovo vplivno intervencijo definitivno dovoli poslovanje trdke »Ta-Ta« ter se bo na tej podlagi tudi njima priredil in aranžiral zelo zaviden griljaj.

Treba pa je tudi še omeniti, da so bratje Radojlovići zelo premožni ljudje in da se zaradi tega slišijo v Beogradu pripombe proti njim v tem pogledu. Tamošnji trgovci jim zlasti zamerjajo, ker da zaradi osebnih koristi in dobička delajo proti splošnosti ter proti upravičenim težnjam in zahtevam vsega narodnega gospodarstva, oz. na škodo vsega trgovskega stanu.

Če so ti podatki resnični, potem nam je jasno, zakaj to vprašanje še do danes ni odstavljeno z dnevnega reda in zakaj grozi trgovskemu gospodarstvu nevarnost, da se more po oktobru, ko poteče veljavnost uredbe o prepovedi ustanavljanja veleblagovnic, dogoditi, da bo trdka »Ta-Ta« legalizirana in dovoljena.

Navajajoč te podatke smatramo za potrebno, da bi Centralno predstavništvo zvez trgovskih združenj v Beogradu, pa tudi še vsa združenja in vse zveze združenj morale osredotočiti svojo borbo na tem terenu. Kajti dosedanja boji v tej zadevi so bili bolj podobni neenaki borbi konkurentov kakor

pa odkritih in maskiranih borec — z zaledjem. Res je sicer, da je naša država znana po svojem sistemu »tetk«, če gre za to, da se spravi naprej kakšna manjša akcija, vendar pa mislimo, da se ne sme uničevati ena najmočnejših gospodarskih panog v državi zaradi koristi nekaterih posameznih bogatašev, ki imajo na najbolj odločilnih mestih odlične zveze in zagovornike.

Te vesti, ki smo jih dobili na viru, so osupnile in konsternirale vso pošteno gospodarsko javnost, in čeprav se le šepetaje razširjajo, se vendar zaradi tega njih pomen ne zmanjšuje.

In zato je treba javno s prstom pokazati na to činjenico in enkrat za vselej onemogočiti direktno ali indirektno korupcijo na škodo države, narodnega gospodarstva (trgovine), pa tudi samega naroda.

Tako »Jugoslavenski Gvozdjar«, kateremu seveda popolnoma prepuščamo odgovornost za njegove informacije. Stvar pa je vsekakor tako važna in pomembna, da se mora razčistiti do konca in ugotoviti, koliko je resnice na vesti zagrebškega strokovnega lista. Če se izkažejo navedbe »Jug. G.« za resnične, potem bi se morali krivci pač eksemplarično kaznovati, kakor bi morali dobiti napadeni, če se jim godi krivica, vse zadoščenje.

## † Dr. Ivan Prijatelj

V nedeljo, dne 23. maja popoldne je umrl v Ljubljani vseučiliški profesor dr. Ivan Prijatelj.

Če kdo, potem si je pokojni Ivan Prijatelj zaslužil veliki naslov vodnika svojega naroda. S tem je tudi najbolj jasno povedana vsa veličina izgube, ki je zadela z njegovo smrtjo slovenski narod.

Dolgo pred vojno, med in po vojni je bil Ivan Prijatelj tisti mož, ki je kazal mladini in vsem našim kulturnim delavcem pot v bodočnost in jih vzpodbujal k pravemu delu za narod. Kot znanstvenik najširšega kulturnega obzorja je na podlagi svojih temeljitih in v blestečem slogu napisanih ali povedanih študijah o našem kulturnem in javnem življenju od l. 1848. dalje jasno in nazorno pokazal mladini, kako se je razvijalo naše kulturno življenje in kako bi se moglo razvijati, če bi vladal v našem javnem življenju pravi duh, če bi bili naši javni delavci vedno evropsko naobraženi, značajni in delavni možje.

Po svojih potovanjih po Rusiji, Franciji, Nemčiji in drugih državah se je Ivan Prijatelj naselil na Dunaju, kjer je v ozkem kontaktu z našo akademsko mladino postal njen učitelj in vodnik. O vseh

aktualnih vprašanjih je govoril Ivan Prijatelj mladini in vedno je njegova kritična beseda poudarila, kakšno je pravilno slovensko stališče k tem vprašanjem.

Velike so tudi zasluge pokojnega profesorja Ivana Prijatelja za naše osvobođenje. Po svojih dobrih vezeh je ponovno zvedel za razne nevarnosti, ki so grozile našemu osvobodilnemu gibanju ter te nevarnosti tudi pravočasno odvrnil. Mnogo je takrat tvegati kot uradni dvorne knjižnice in skrbel za zvezo s češkoslovaško mafijo in z drugimi slovanskimi osvobodilnimi gibanji.

Posebno velike zasluge pa si je pridobil za ustanovitev slovenske univerze, ki ga prišteva med svoje resnične ustanovnike. Celo vrsto povabil na druge univerze je odklonil Ivan Prijatelj, da se je mogel ves posvetiti delu za ljubljansko univerzo. In temu delu se je tudi posvetil z vso svojo veliko ljubeznijo in požrtvovalnostjo. Postal je voditelj naše mladine, in sicer voditelj formata predsednika Masaryka.

Pok. Ivan Prijatelj je bil človek širokega obzorja, mož velikega razumevanja, toda človek, ki ni poznal kompromisarstva. Za vsako svojo besedo je stal kot cel mož in kar je spoznaval za pravilno, to je

osebno neposredno v slovensko javno življenje, živa za sedanjost in za bodočnost.

Posloval se je od svoje rodbine in odšel za edinim svojim sinom, ki mu je še mlad pred nekaj leti umrl.

Odtlej je bil profesor potr in je postal samotar, najrajši je gospodaril na malem posestvu v Polhovem gradu. Še vedno pa je bil svojim učencem vodnik in oče. Zato žaluje za njim vsa slovenska mladina, ves narod pa mu bo ohranil trajno hvaležnost.

Zapustil je vdovo, gospo Amalijo in hčer Majlo, por. Golob, ženo podpredsednika Združenja trgovcev v Ljubljani. Žalujoci rodbini naše sožalje. Večna slava Ivanu Prijatelju!

### Poročilo o občnem zboru Zveze trg. združenj

objavimo v tedenski številki, to je v številki, ki izide v petek, dne 27. maja.

Za danes samo na kratko omenimo, da je bila ves dan trajajoča konferenca zelo plodovita in da je potekel občni zbor Zveze v najlepšem redu in bil to, kar je od njega trgovstvo pričakovalo — lepa manifestacija solidarnosti slovenskega trgovstva.

Ta solidarnost se je zlasti lepo pokazala tudi na sobotni popoldanski seji, ko se je ustanovil konzorcij »Trgovskega lista« in ko je prijavilo svoj pristop v konzorcij toliko trgovcev, da je zmanjkalo pristopnic.

Dnevi v Slovenjem Gradcu pomenijo lep uspeh in ostanje vsem udeležencem občnega zbora Zveze v najlepšem spominu.

Ze danes pa se moramo zahvaliti vsem lokalnim faktorjem lepega Slovenjega Grada, zlasti načelniku združenja g. Rozmanu in g. Rojniku za lep sprejem in za gostoljubje, ki so ga izkazali trgovcem.

Podrobnejše poročilo pa v prihodnji številki.

### Društvo ekonomistov v Ljubljani

V četrtek zvečer je bil pod predsedstvom g. Zdenka Kneza občni zbor ljubljanskega odbora Združenja dipl. ekonomistov in komercialistov. Občni zbor je soglasno sklenil, da se odbor osamosvoji in spremeni v samostojno društvo, ki se bo imenovalo: Društvo ekonomistov v Ljubljani. Bila so tudi takoj sprejeta pravila društva in izvoljen novi odbor, ki se je konstituiral takole: predsednik Zdenko Knez, podpredsednik Fran Kobler, tajnik Lojze Pip, blagajnik Zvonimir Lukič, odborniki: Ivan Avsenek, dr. Valenčič, Hrvoj Majster, dr. J. Lavrič, dr. Pokorn in dr. Sovdat.

Društvo se udeleži kongresa ekonomistov v Zagrebu ter bodo člani društva prevzeli naslednje referate: Zdenko Knez o financiranju gospodarskih podjetij v državi, Hrvoj Majster o namestitvi industrije v Jugoslaviji in inž. Lojze Pip o revizijski in kontrolni službi v naših mestih s posebnim ozirom na položaj ekonomistov.

### Ponovna podražitev cen papirju in kartonu

Dne 20. maja 1937 so se ponovno zvišale cene papirju in kartonu za 10%. To je že četrto zvišanje v kratki dobi od januarja t. l. pa do danes in znašajo ta štiri zvišanja cen skupaj 26%. Poleg tega je uvedena od 1. aprila t. l. skupna bavinska trošarina 15 par na vsak kilogram papirja, kar je posebno obetno pri težjih papirjih in kartonih. To ponovno, naglo zvišanje cen je nastalo zbog ponovne podražitve surovin, posebno celuloze za izdelavo papirja in kartonov, na kar smo že svoječasno v časopisju opozorili.

Ko sporočamo javnosti to zvišanje cen papirju, moramo obenem poudariti in opozoriti, da so za-

radi tega tudi tiskarska podjetja prisiljena zvišati cene vsem tiskarskim izdelkom za razliko v ceni papirja.

Povišanje cen papirja je splošen, svetoven pojav in ni pričakovati, da bi se razmere v doglednem času zboljšale. Tiskarska podjetja so zato prisiljena dati samo neobvezne ponudbe, ki se v primeru ponovne podražitve papirja razumno zvišajo.

Društvo tiskarnarjev v Sloveniji.

### Domača tvornica najcenejša

Te dni je bila v generalni dircekciji drž. železnic v Beogradu

3. licitacija za oddajo nabave 7 kompozicij motornih vlakov za progo Beograd — Sarajevo — Dubrovnik. Licitacije se je udeležilo 6 firm, in sicer 5 tujih in 1 domača. Tuje tvrdke so ponudile dobavo teh kompozicij franco meja brez plačila carine in davščin po naslednji ceni: Scandia (Danska) za 25.684 funtov ali 6,1 milijona dinarjev. Nemška tvrdka Linke Hoffmann Werke v Breslau za 299.000 mark do 276.800 mark ali za 4,3 do 4,0 milijona din. Nemška tvrdka M. A. N. v Nürnbergu za 23.180 funtov do 21.160 funtov ali za 5,4 do 4,9 milijona din. Ringhofer Tatra Werke (Češkoslovaška) za 3,1 milijona Kč ali za 4,7

milijona din. Ganz v Budapešti za 540.000 pengov ali za 4,6 milijona dinarjev.

Domača tvornica vagonov v Brodu pa je ponudila kompozicije za 4,7 milijona din, pri tem pa plača tvornica vse davščine in vse carine. Domača tvornica je bila torej najcenejša in je zato tudi na licitaciji prodrila.

### Občni zbori

»Commerce«, d. d. v Ljubljani ima redni občni zbor dne 10. junija ob 11. uri v Ljubljani, Krekov trg 10. Na dnevnem redu je tudi naknadna odobritev kooptiranega člana upravnega sveta.

## Gibanje obratov v I. četrtletju Padanje število trgovskih in obrtniških obratov še ni popolnoma ustavljeno

Zbornica za TOI poroča o gibanju obratov na njenem območju v I. letošnjem četrtletju. Dočim more večina drugih zbornic v državi že poročati o razveseljivem, mestoma zelo močnem dviganju števila trgovinskih in obrtnih obratov, na območju ljubljanske zbornice tega zboljšanja še vedno ni. Sicer se ni število obratov več tako katastrofalno znižalo kot prejšnja leta, toda še vedno preživljajo nekatere obrtne in trgovinske stroke težko krizo.

Proces nazadovanja števila obratov se je v splošnem začel ustavljati, vendar je še vedno prostih in rokodelskih obrtov bilo več odjavljenih ko prijavljenih in tudi pri trgovinskih strokah še ni doseženo niti ravnovesje med prijavami in odjavami.

Slika je po raznih strokah sicer različna. Najmočnejše nazadovanje se opaža pri čevljarjih, kolarijih, kovačih, mlinih, šiviljah in krojačih.

V trgovinski skupini se je zmanjšalo število podjetij z lesom, z živilji, s sadjem in deželnimi pridelki, dočim so pri ostalih obratih izpremembe dokaj neznatne in je položaj že prilično ustaljen.

Med gostinskimi obrati je porastlo število bifejev, posebno pa število krčm, ki predstavljajo najprimitivnejši tip gostinskih obratov.

V skupini industrijskih obratov ni bilo v tem četrtletju zabeleženih nikakih prijav, pač pa štiri odjave, in sicer po ena opekarna, ena izdelava cementa, ena železnih predmetov in ena izdelava dragocenih kovinskih izdelkov.

Krajevna porazdelitev prijav in odjav je dokaj enakomerna. Največji prirast obratov se opaža v mestu Ljubljani, dočim je v Mariboru število prijav in odjav skoraj v ravnotežju. Nazadovanje kažejo celjska okolica, Kočevje, Maribor levi breg, Murska Sobota in Novo mesto. V celoti pokazuje statistika, da se polagoma bližamo v gibanju obratov normalizaciji razmer. Pripominjamo, da je položaj na območju drugih zbornic bistveno boljši kakor v dravski banovini, posebno na območju donavske, moravske, vardarske in vrbske banovine je število podjetij in obratov v naglem porastu.

Trgovinskih in pomožnih obratov je bilo v I. četrtletju skupno prijavljenih 208, odjavljenih pa 211, da je njih število padlo za 3.

V obrtnem odseku je bilo prijavljenih 241 podjetij, odjavljenih pa 279, da je število obratov padlo za 38.

V gostinskem odseku je bilo 87

prijav in 59 odjav. Ves ta plus pa je bil dosežen, kakor že omenjeno le zaradi številnejših prijav najprimitivnejših obratov. Tako je bilo prijavljenih 8 bifejev, 3 ljudske kuhinje, 23 krčm, odjavljenih pa 1 bife, 1 ljudska kuhinja in 4 krčme. Restavracij pa je bilo odjavljenih 3, prijavljene pa 2, število gostiln pa je naraslo za 1.

Jasen dokaz, da se proletarizacija prebivalstva v Sloveniji nadaljuje.

Odjave v industrijskem odseku dokazujejo, da tudi ni nič z oživljenjem gradbene delavnosti.

Slika gospodarskega stanja Slovenije je še vedno težka, mnogo težja ko v vseh drugih banovinah! To bodi ponovno in odločno naglašeno.

## Letošnji spomladanski velesejem v Ljubljani

od 5. do 14. junija bo nudil obiskovalcem celoten pregled naše domače proizvodnje, njenega napredka in novih izsledkov našega tvornega duha. Svoje izdelke pa bodo razstavile tudi inozemske tvrdke, zlasti onih panog, ki se pri nas še niso udomačile, kot n. pr. avtomobilska industrija itd. Primerno grupirano v posameznih paviljonih bodo razstavili: strojna in kovinska, lesna in tekstilna, papirna in kemična, živilska in usnjarska industrija in obrt. Naši napredni mižarski podjetniki bodo pokazali, da zmorejo ugoditi že najbolj razvajenemu okusu in najbolj praktičnim težnjam glede stanovanjske opreme. Bogato bo zastopana tudi mala obrt. Poleg splošnega dela razstave bodo prirejene letos tudi še te specialne razstave: gospodinjska v zvezi z modno revijo. Lovska, ki bo služila izbiri materiala za svetovno lovsko razstavo v Berlinu. Avtomobilska, katera naj v cilju razvoja motorizacije v naši državi predstavi širši javnosti najnovejše modele svetovnih znamk. Na razstavi »Zivalce« pa bodo rejci malih živali: perutnine, kuncev, kanarčkov in drugih eksotičnih ptičev pokazali, kakih smernic se je treba držati pri rejih teh živali.

Enkratni vstop na velesejmske prostore velja din 10,—, skupine bodo imele znižano vstopnino. Velesejmske legitimacije po ceni din 25,— bodo omogočale 20 posetov in sicer 10 dnevnih in 10 večernih na veselični prostor, kjer bo poskrbljeno za najraznovrstnejšo zabavo.

Posetniki velesejma imajo 50% popust na železnici; pri postajni blagajni povejte, da greste v Ljubljano na velesejem, nakar dobite za din 2,— še posebno rumeno izkaznico, da bo po obisku velesejma veljala vozna karta za brezplačen povratek. Na letalskih linijah 10% popust, na parobrodih »razred za razred«.

### Za spomladanski velesejem pripravlja Zveza gospodinj

v paviljonu K gospodinjsko razstavo »Vzorno stanovanje«, ki naj po-

kaže ob sodelovanju arhitekta in gospodinje, domačega obrta in industrije dom, ki bo ustrezal zahtevam rodbine, pa tudi gospodinj, kjer ji bo z ekonomično uporabo kuriva, prostora, svetlobe, sonca in zraka olajšano delo. To bo dom, kakor si ga želi vsaka mati za zdravje svoje rodbine, dom, ki bo dal članom rodbine domačnost in udobnost, vsakemu svoj prostor za delo in odih.

Ob popoldanskih in večernih urah bo v nam že znani dvorani istega paviljona, ki bo letos še spopolnjena, revija domače oblačilne stroke, poživljena s točkami vedre umetnosti varietetnega značaja.

### V industrializaciji naših vasi

vidijo mnogi jugoslovanski ekonomisti rešitev iz težke sodobne krize. S stroji zvišajmo domačo produkcijo, izvlecimo iz zemlje vse, kar nam more dati, pridelke pa kakovostno izpopolnimo! Čas, ki ga bomo pridobili pri delu s stroji, bomo izkoristili za racionalnejšo obdelavo naših polj in njiv. Svoje domače potrebe in še več, celo potrebe sosednjih industrijskih držav bomo mogli uspešneje kriti z lastnimi pridelki. Morda niti ne slutite, gospodarji naših lepih kmetij, koliko truda in dela, stroškov in časa si lahko prihranite s primernimi stroji, ki so vam na ogled na spomladanskem velesejmu v Ljubljani od 5. do 14. junija. Ko boste spoznali njihovo korist in kako poceni so v primeri z uslugami, ki vam jih nudijo, se gotovo ne boste pomišljali z njimi olajšati svoje težko stanje.

### Dobra zaposlitev češkoslovaške kovinske in premogovne industrije

Čsl. proizvodnja surovega železa je v aprilu v primeri z lanskim letom napredovala od 89.000 na 140.000, surovega jekla od 126.000 na 180.000 ton. Podobno se je dvignila tudi prodaja. Proizvodnja je že skoraj dosegla ono v letu 1929. Proizvodnja premoga pa je celo ono v letu 1929. prekosila. Posebno se je povečala proizvodnja črnega premoga, ki je letos v aprilu dosegla 5.184.000 ton, lani pa le 3.807.000.

Enako ugodno se razvija tudi čsl. kemična proizvodnja. Opaža pa se vedno večje pomanjkanje strokovnjakov.

## Politične vesti

Rekonstrukcija bolgarske vlade je bila izvršena. Za ministra trgovine je imenovan Burov, bivši član uprave Zemljoradniške banke, za pravosodnega ministra Ognjanov, predsednik odvetniške zbornice v Sofiji, in za kmetijskega ministra Bankov, predsednik agronomskih organizacij.

Češkoslovaški ministrski predsednik dr. Hodža je po svojem povratku iz Londona sprejel novinarje ter jim podal daljšo izjavo o rezultatu svojih posvetovanj s francoskimi in angleškimi državniki. Med drugim je naglasil, da sta tako Francija ko Anglija na srednje-evropskih vprašanjih zainteresirani ter da priporočata gospodarsko sodelovanje podonavskih držav. Obe državi smatratu tudi obstoj Male zveze za zelo potreben. Nikakor pa ni res, da bi Češkoslovaška zahtevala kašno posebno jamstvo glede svoje neodvisnosti, ker takšnega jamstva ne potrebuje. Stališče Češkoslovaške v mednarodni politiki se je v zadnjem času zelo utrdilo. Končno je izjavil dr. Hodža, da bo na povabilo kralja Karola in romunske vlade v kratkem odpotoval v Bukarešto.

Avstrijski zunanji minister doktor Schmidt je imel v Bernu daljši sestanek s predsednikom Švice Motta. O sestanku izdano uradno poročilo pravi, da je bil sestanek zelo prijateljski in da si hoče Avstrija priboriti v Evropi podoben položaj kakor ga zavzema Švica, ki se je odločila za skupno pot z Avstrijo.

Čsl. zunanji minister dr. Krofta je imel v odboru za zunanje zadeve daljši govor o mednarodni politični situaciji. Med drugim je dejal, da so popolnoma brez podlage vesti, kakor da bi italijansko-jugoslovanski sporazum oslabil Malo zvezo. O pogajanjih za sklenitev tega sporazuma so bile vse države Male zveze pravilno in pravočasno obveščene ter morajo sporazum vsi prijatelji miru samo pozdraviti. Mala zveza je danes bolj trdna kakor kdaj koli prej. Danes se dela na tem, da se doseže gospodarsko sodelovanje Avstrije, Češkoslovaške in Budimpešte, zlasti pa tudi sodelovanje držav Male antante in onih rimskega protokola, pri tem pa naj se v polni meri upoštevajo interesi Nemčije in Italije.

Italijanska kraljeva dvorica se je vrnila s svojega obiska v Budimpešti v Rim. Bivanje kraljevske dvojice so proslavili Madžari z velikanskimi slovesnostmi. V tem pogledu je prekosil obisk vsa pričakovanja. Ni pa tudi tako velik politični uspeh potovanja. Madžari se absolutno ne pridružijo osi Rim—Berlin, ker si nečejo pokvariti svojih dobrih zvez z Anglijo. Upajo, da bodo z italijansko pomočjo dosegli pravico do neomejenega oboževanja, vendar se zavedajo, da bo tu potreben tudi pristanek Male antante. Sicer pa je revizionizem še nadalje osnova madžarske politike.

Italijanski zunanji minister Ciano je sprejel za časa svojega bivanja v Budimpešti tudi jugoslovanskega poslanika Vukčevića, s katerim se je zelo dolgo razgovarjal.

V Zenevi se je pričelo spomladansko zasedanje Sveta Zveze narodov, ki bo zlasti posvečeno španjskemu vprašanju. Zlasti se bo razpravljalo o angleškem posredovalnem predlogu.

Francov zaupnik španski industrialec March je prišel v Rim ter prosil Mussolinija, da bi Italija še nadalje podpirala z vojniki in z orožjem Franca, ker bi bil brez te pomoči izgubljen.

Na španskem bojišču je položaj približno naslednji: Baski se upirajo le še z največjo težavo, ker še niso prejeli pomoči iz Madrida in Katalonije. Pri Guadalajari je položaj Francovih čet slab, še bolj so v stiski Francove čete pri Malagi. Reorganizacija republikanskih čet še ni dovršena. Nova ofenziva republikancev se pričakuje, ko prevzame glavno poveljstvo gen. Miaja.

Angleška vlada namerava spor v Palestini rešiti na ta način, da bi židovski del Palestine postal angleški dominion, arabski pa bi se priključili transjordanški državi.

Nova nelegalna organizacija narodnih socialistov je bila odkrita na Dunaju. Dokazano je, da je dobivala ta organizacija denar in navodila iz Nemčije.

Notranje-politični položaj na Japonskem se je znova poostрил. Vladna stranka Sobakaj se je razšla, ker se kljub vsej podpori vlade ni mogla vzdržati.

Japonski predlog, da bi se ustanovila zveza držav azijskih narodov je bil v Turčiji, Perziji in Iraku zelo hladno sprejet.

### Obvestilo

Cenjene trgovce opozarjamo, da se je tvrdka  
**SITAR & SVETEK preselila**  
na Sv. Petra cesto št. 4  
nasproti hotela „SOČA“

# Denarstvo

## Stanje Narodne banke

Izkaz Narodne banke z dne 15. maja navaja naslednje izpremembe (vse številke v milijonih din):  
Podloga se je povečala za 1,66 na 1.665,9.

Devize, ki niso v podlogi, so se povečale za 30,64 na 744,95.

Vsota kovanega novca se je povečala za 12,6 na 428,2.

Skupna vsota posojil se je povečala za 20,8 na 1.687,7.

Razna aktivna so narasla za 11,3 na 1.044,06.

Obtok bankevev se je zmanjšal za 86,9 na 5.360,7.

Obveze na pokaz pa so narasle za 149,0 na 2.173,8.

Razna pasiva so se povečala za 16,09 na 320,1.

Celotno kritje se je znižalo na 28,41%, samo zlato kritje pa na 27,89%.

\*

Emisijski tečaj k podpisovanju predloženih trans 5% francoskih kolonialnih posojil v skupni višini 287 milijonov frankov je bil določen na 880 frankov za nominalnih 1000 frankov. Dejansko obrestovanje za ta posojila znaša torej že 7,65%. Posojila, ki jih mora najeti Francija, so torej vedno dražja.

Madžarski finančni minister Fabrenyi in guverner Narodne banke Imredi bosta te dni odpotovala v London, da uredita plačilne pogoje z angleškimi upniki ter da dosežeta večje angleško posojilo za Madžarsko.

## Konkurzi - poravnave

Razglašen je konkurz o premoženju Konrada Strelea, trgovca v Ljubljani. Konkurni sodnik dr. Šašel, upravnik mase Janko Popović, tajnik društva industrijev in veletrgovcev. Prvi zbor upnikov dne 31. maja ob 9. Oglasitveni rok do 10. junija, ugotovitveni narok dne 14. junija ob 9.

Poravnalno postopanje je uvedeno o premoženju trgovca z mešanim blagom Alojzija Podlogarja v Dol. Logateu. Poravnalni sodnik Detela, poravnalni upravnik odvetnik dr. Krašovec. Narok za sklepanje poravnave dne 25. junija ob 9.30, rok za oglasitev do 20. junija.

Končano je poravnalno postopanje trgovca Emila Očka v Ljubljani.

Nadalje je končano poravnalno postopanje trdke Samida & Co., trg. družbe v Ljubljani.

Potrdjuje se poravnava, ki jo je sklenil stavbeni podjetnik Ivan Čmak v Stravšenu s svojimi upniki, katerim plača 50 % kvoto v štirih tromesečnih enakih obrokih, od katerih zapade prvi tri mesece po potrditvi poravnave.

## Cene vstopnic in legitimacij

za obisk ljubljanskega velesejma, ki bo od 5. do 14. junija t. l.:

1. Za tiste, ki bodo s pomočjo rumene železniške izkaznice po din 2— izkoristili 50 % popust na železnici:

a) ako je vozna karta do Ljubljane veljala din 25—, dobi obiskovalec pri velesejmski blagajni legitimacijo za din 10—, ki daje pravico do enega dnevnega in enega večernega obiska velesejma;

b) ako je karta veljala do dinarjev 60—, dobi obiskovalec legitimacijo za din 15—, ki daje pravico na tri dnevne in tri večerne obiske velesejma;

c) ako je karta veljala nad dinarjev 60—, dobi obiskovalec legitimacijo za din 25—, ki daje pravico na pet dnevnih in pet večernih obiskov velesejma.

2. Za Ljubljance oziroma tiste, ki se voznih olajšav ne bodo poslužili, stane legitimacija din 25—, ki daje pravico na 10 dnevnih in 10 večernih obiskov velesejma.

Vstopnica za enkratni poset velesejma stane din 10—.

# TEDEN NA LJUBLJANSKI BORZI

POSEBNO POROČILO „TRGOVSKEGA LISTA“

## Devizno tržišče.

Tendenco nestalna;  
promet din 6,315.810'45.

V primeri s predzadnjim tednom, ki je zaključil s skupnim deviznim prometom nad 10'388 milij. dinarjev, pokazuje zadnji borzni teden močno nazadovanje, saj znaša tokratni padec deviznega prometa dobre štiri milijone dinarjev, od česar pa odpade samo na zaključke v nemških markah skoro cele tri milijone dinarjev, kot je razvidno iz spodnje razpredelnice:

| Devize:     | predzadnji teden<br>(vse v tisočih dinarjev) |      |
|-------------|----------------------------------------------|------|
| Amsterdam   | 190                                          | 1    |
| Berlin      | 6163                                         | 3186 |
| Bruselj     | 3                                            | 99   |
| Curih       | 146                                          | 65   |
| Din. deviza | 327                                          | 477  |
| Dunaj       | 555                                          | 461  |
| London      | 2165                                         | 1572 |
| New York    | 740                                          | 265  |
| Pariz       | 88                                           | 57   |
| Praga       | 6                                            | 8    |
| Trst        | 5                                            | 11   |
| Stockholm   | —                                            | 114  |

Poleg Berlina so se v minulnem tednu zmanjšali tudi zaključki Londona (za skoro 600 tisoč dinarjev) in New Yorka (za 480 tisoč dinarjev). Edino dinarska deviza očituje majhen porast prometa, dočim Stockholm v predzadnjem tednu sploh ni bil zaključen.

Narodna banka je še nadalje dajala Curih, Pariz in London, a le v obsegu dnevnega deviznega kontingenta. Skupni intervencijski zaključki znašajo din 160.000—.

Kot običajno je bil tudi to pot promet v angleškem, avstrijskem in nemškem privatnem kliringu na bazi tehle tečajev:

| angleški funt:    |                   |  |
|-------------------|-------------------|--|
| 18. maja          | din 238—          |  |
| 19. maja          | din 238—          |  |
| 20. maja          | din 238—          |  |
| 21. maja          | din 238—          |  |
| avstrijski šiling |                   |  |
| 18. maja          | din 8'06—8'16     |  |
| 19. maja          | din 8'02—8'12     |  |
| 20. maja          | din 8'01—8'11     |  |
| 21. maja          | din 8'00—8'10     |  |
| nemška marka:     |                   |  |
| 18. maja          | din 12'065—12'265 |  |
| 19. maja          | din 12'08—12'28   |  |
| 20. maja          | din 12'06—12'26   |  |
| 21. maja          | din 12'08—12'28   |  |

Od 18. do 21. t. m. je bila dosežena sledeča tečajna razlika (vse izraženo v poenih):

Amsterdam +3'50, Berlin +2'49, Bruselj +0'50, Curih nespremenjen, London —0'05, New York nespremenjen, Pariz —1'01, Praga +0'21 in Trst +0'26.

| Devize    | Povpr. din     | Pon. din |
|-----------|----------------|----------|
| Amsterdam | 18. V. 2394'66 | 2409'25  |
|           | 21. V. 2398'16 | 2412'76  |
| Berlin    | 18. V. 1748'08 | 1761'91  |
|           | 21. V. 1750'52 | 1764'40  |
| Bruselj   | 18. V. 734'45  | 739'51   |
|           | 21. V. 734'95  | 740'01   |
| Curih     | 18. V. 996'45  | 1008'52  |
|           | 21. V. 996'45  | 1008'52  |
| London    | 18. V. 215'10  | 217'16   |
|           | 21. V. 215'05  | 217'11   |
| New York  | 18. V. 4326—   | 4362'31  |
|           | 21. V. 4326—   | 4362'31  |
| Pariz     | 18. V. 195'37  | 196'81   |
|           | 21. V. 194'36  | 195'80   |
| Praga     | 18. V. 151'83  | 152'94   |
|           | 21. V. 152'04  | 153'14   |
| Trst      | 18. V. 228'44  | 231'53   |
|           | 21. V. 228'70  | 231'78   |

## Efektno tržišče.

Tendenco za državne papirje trdna.

Prometa ni bilo nobenega. Izmed zasebnih vrednot je notirala Trboveljska premogokopna družba večidel na bazi din 240— za denar in din 260— za blago, dne 21. t. m. pa din 255— v povpraševanju, a din 270— v ponudbi.

Notice državnih vrednostnih papirjev so bile naslednje:

|          | 1937   | din | din |
|----------|--------|-----|-----|
| 7% inv.  | 18. V. | 87— | 88— |
|          | 21. V. | 87— | 88— |
| 8% Blair | 18. V. | 92— | 93— |
|          | 21. V. | 94— | 96— |
| 7% Blair | 18. V. | 82— | 84— |
|          | 21. V. | 85— | 86— |

|                          |        |      |      |
|--------------------------|--------|------|------|
| 7% Seligman              | 18. V. | 98—  | 100— |
|                          | 21. V. | 98—  | 100— |
| 4% agr. obv. iz l. 1921. | 18. V. | 51—  | 52—  |
|                          | 21. V. | 52—  | 53—  |
| 4% agr. obv. iz l. 1934. | 18. V. | 51—  | 53—  |
|                          | 21. V. | 51—  | 53—  |
| 6% begl. obv.            | 18. V. | 75—  | 76—  |
|                          | 21. V. | 76—  | 77—  |
| 2 1/2% voj. škoda        | 18. V. | 397— | 400— |
|                          | 21. V. | 405— | 407— |

## Žitno tržišče.

Tendenco za žito in mlevske izdelke stalna.

Nekaj zaključkov je bilo perfektirano le v pšenici. Cene so nekoliko popustile, in sicer pri koruzi za din 2—, pri pšenici pa din 4—, pri rži in ječmenu za din 3—, a pri pšenični moki vseh vrst pa za din 10— pri 100 kg. Oves, ajda in pšenični otrobi so še nadalje beležili brez izprememb.

Na zadnjem borznem sestanku so bile dosežene te cene:

| Žito:                                                                                                           | din  | din  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|
| <b>Koruzi:</b>                                                                                                  |      |      |
| suha, s kvaliteto garancije, franko nakladalna postaja . . .                                                    | 94—  | 95—  |
| suh činkvintin, letine 1936, zdrav, rešetan, franko nakl. postaja . . .                                         | 115— | 118— |
| <b>Pšenica:</b>                                                                                                 |      |      |
| banatska, 78 kg, 2% primesi, zdrava, suha, rešetana, plačljivo proti duplikatu, franko nakladalna postaja . . . | 175— | 176— |
| bačka, 78 kg, 2% primesi, zdrava, suha, rešet., plačljivo proti duplikatu, feo. nakladalna postaja . . .        | 175— | 176— |
| <b>Rž:</b>                                                                                                      |      |      |
| 72 kg, 2%, feo. vagon gornjebačka postaja . . .                                                                 | 141— | 143— |
| <b>Ječmen:</b>                                                                                                  |      |      |
| spomladanski, 67 kg, 2%, suh, zdrav, rešetan, plačljivo proti duplikatu, feo. nakladalna postaja . . .          | 138— | 141— |
| <b>Oves:</b>                                                                                                    |      |      |
| zdrav, suh, rešetan, feo. vagon slavonska postaja, plačljivo proti duplikatu . . .                              | 115— | 117— |
| <b>Ajda:</b>                                                                                                    |      |      |
| zdrava, rešetana, siva, pariteta Ljubljana . . .                                                                | 126— | 131— |

## Mlevski izdelki:

| Moka:                                                                                                       | din  | din  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|
| pšenična Og, banatska postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu . . .                       | 265— | 270— |
| pšenična Og, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu . . .                          | 265— | 270— |
| pšenična 2. bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu . . .                           | 245— | 250— |
| pšenična 5. bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu . . .                           | 225— | 230— |
| <b>Otrobi:</b>                                                                                              |      |      |
| pšenični, debeli, v egal. 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prom. davek, franko vagon bačka postaja . . . | 107— | 109— |
| pšenični, drobni, v egal. 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prom. davek, franko vagon bačka postaja . . . | 95—  | 97—  |

## Lesno tržišče.

Tendenco za trdi les čvrsta, za mehki les mlačna.

Iz zanesljivih virov izvemo, da je Nemčija sedaj prekinila uvoz ne samo mehkega, marveč tudi trdega lesa iz Jugoslavije. S tem je pa seveda nepreklicno konec tako zvezne konjunkturalne kupčije z Nemčijo, o kateri se je pač govorilo več, kot je bilo potrebno in sploh resnično. Kar se je v Sloveniji od izvoza zaslužilo, bo komaj za kritje nabavnih stroškov okroglega lesa, ker se v cenah čimdalje bolj kaže tendenco močnega nazadovanja. Vsekakor se bodo gotovo uračunali oni, ki so v pregorečem pričanju o stalnem porastu cen preplačevali

okrogel les, zlasti na javnih dražbah. Če ta zastoj traja le še malo časa, bo porušena baza njihove kalkulacije in izguba bo neizogibna.

Angleški trg ne kaže več posebnega zanimanja za nakup našega lesa. Tudi Italija, na katero smo se najbolj zanašali in največ računali, ni posebna odjemalka našega blaga, a to kot vse kaže le zbog tega, ker nima potrebnih deviz. Tako se nam za bodočnost ne obetajo nikake dobre kupčije.

Zopet nov dokaz, kako brezglavo se pri nas dela le vsled tega, ker nimamo nikdar zanesljivih informacij. Iz statistik raznih uradov pa se faktično ne da predvidevati nastop konjunkturalne na svetovnem trgu. V svrhu zanesljivih in dobrih informacij je pač v prvi vrsti potrebno, da se ustanovi ustrezajoča organizacija, ki bi po svojih za to zmognih organih stalno proučevala in pazila na vse one momente tako gospodarskega kot političnega značaja, ki odločilno vplivajo na razvoj trgovine po svetovnih tržiščih. Seveda pa zahteva dobra in zanesljiva informacijska služba zmogljive ljudi, ki gledajo na razvoj situacije ne samo iz lokalnega, marveč iz splošnega vidika; kajti na razvoj trgovine ne vplivajo toliko dogodki ozkega, domačega tržišča, ampak predvsem politični in gospodarski momenti v splošnem razpoloženju, ki trenutno vlada na svetovnem trgu. Pravilno presojeti in ocenjevati svetovni položaj pa gotovo ni enostavna in lahka stvar.

| Les:                                           | din   | din   |
|------------------------------------------------|-------|-------|
| <b>Smreka, jelka:</b>                          |       |       |
| Hlodi I., II., monte . . .                     | 95—   | 125—  |
| Brzjavni drogovi . . .                         | 130—  | 140—  |
| Bordonali merkantilni . . .                    | 125—  | 135—  |
| Filerji do 5/6" . . .                          | 130—  | 140—  |
| Tramij ostalih dimenzij . . .                  | 135—  | 145—  |
| Škorete, konične, od 16 cm naprej . . .        | 295—  | 315—  |
| Škorete, paralelne, od 16 cm naprej . . .      | 320—  | 350—  |
| Škorete, podmerne, do 15 cm . . .              | 220—  | 260—  |
| Deske-plohi, kon., od 16 cm naprej . . .       | 240—  | 260—  |
| Deske-plohi, par., od 16 cm naprej . . .       | 270—  | 300—  |
| Kratice, za 100 kg . . .                       | 30—   | 35—   |
| <b>Bukev:</b>                                  |       |       |
| Deske-plohi, naravni, neobrobjeni, monte . . . | 230—  | 250—  |
| Deske-plohi, naravni, ostrirobi, I., II. . .   | 320—  | 340—  |
| Deske-plohi, parjeni, neobrobjeni, monte . . . | 260—  | 290—  |
| Deske-plohi, parjeni, ostrirobi, I., II. . .   | 485—  | 535—  |
| <b>Hrast:</b>                                  |       |       |
| Hlodi I., II., premera od 35 cm naprej . . .   | 230—  | 260—  |
| Bordonali . . .                                | 815—  | 915—  |
| Deske-plohi, neobrobjeni boules . . .          | 900—  | 930—  |
| Deske-plohi, neobrobjeni, I., II. . .          | 710—  | 810—  |
| Deske-plohi, ostrirobi (podnice) . . .         | 805—  | 905—  |
| Frizi I., širine 5, 6 in 7 cm . . .            | 750—  | 800—  |
| Frizi I., širine od 8 cm naprej . . .          | 810—  | 940—  |
| <b>Oreh:</b>                                   |       |       |
| Plohi, nepar., I. II. . .                      | 805—  | 865—  |
| Plohi, parjeni, I., II. . .                    | 840—  | 930—  |
| <b>Parketi:</b>                                |       |       |
| hrastovi, za m² . . .                          | 48—   | 55—   |
| bukovi, za m² . . .                            | 37—   | 44—   |
| <b>Železn. pragi 2-60 m 14x24</b>              |       |       |
| hrastovi, za 1 komad . . .                     | 32—   | 34—   |
| bukovi, za 1 komad . . .                       | 22—   | 26—   |
| <b>Drva:</b>                                   |       |       |
| bukova, za 100 kg . . .                        | 11'50 | 12—   |
| hrastova, za 100 kg . . .                      | 10—   | 11'50 |
| <b>Oglje:</b>                                  |       |       |
| bukovo, za 100 kg . . .                        | 35—   | 39—   |
| canella, za 100 kg . . .                       | 39—   | 44—   |

| Povpraševanja.                                                                                                                                        |  |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| Išče se večja količina desk tombante, prizmirano blago, v dimenzijah: 5/8" in 7/8" debeline, 9' z medjo, 13' dolžine, od 4" naprej medija, 6" širine. |  |  |
| Večje količine madrijevov v predpisanih dimenzijah.                                                                                                   |  |  |
| Večje količine smreke in jelke v angleških dimenzijah.                                                                                                |  |  |
| I., II. hrastove trise: v debelini 25 mm, v širinah 5, 6, 7, 8, 9, 10 cm, v dolžinah od 25 do 95 cm in od 1 m dalje.                                  |  |  |

I. neparjene in parjene bukove stebre (ševrone) v raznih dimenzijah, ki se interesentom naknadno sporoča. Zaključki se lahko blago, ki bi se izdelovalo v prihodnjih mesecih.

Parjena, ostrirobo paralelno rezana bukovina I. in II. kvalitete.

Javorjeve neobrobjene deske I. in II. kakovosti, 18 mm debeline.

Neobrobjeni lipovi plohi I. in II. Hrastovi boules.

Brestovi boules in neobrobjeni plohi.

Večje količine bukovih stebričev I. kvalitete, v dimenzijah:

|                                     |  |
|-------------------------------------|--|
| 64 x 71 mm x 71 cm ali mnogokratnik |  |
| 64 x 64 mm x 71 cm ali mnogokratnik |  |
| 51 x 64 mm x 71 cm ali mnogokratnik |  |
| 51 x 51 mm x 71 cm ali mnogokratnik |  |
| 51 x 51 mm x 87 cm ali mnogokratnik |  |

Dobava sukcesivna.

Več vagonov bukovih I. stebričev v sledečih merah:

|                                      |  |
|--------------------------------------|--|
| 61 x 32 mm x 32 cm ali mnogokratnik  |  |
| 85 x 32 mm x 32 cm ali mnogokratnik  |  |
| 116 x 32 mm x 32 cm ali mnogokratnik |  |
| 99 x 26 mm x 26 mm ali mnogokratnik  |  |
| 53 x 26 mm x 26 mm ali mnogokratnik  |  |
| 102 x 38 mm x 38 mm ali mnogokratnik |  |
| 116 x 38 mm x 29 mm ali mnogokratnik |  |
| 51 x 38 mm x 29 mm ali mnogokratnik  |  |
| 51 x 38 mm x 19 mm ali mnogokratnik  |  |

Dobava v partijah po dogovoru.

Deske smreka-jelka v III. in IV. kvaliteti 18/24 milimetrov debeline, dolžina 4 m, širina od 16 cm naprej; dobava sukcesivna.

## Zunanja trgovina

Trgovinska pogajanja s Svico so zopet odložena. Prihod švicarske delegacije napovedujejo sedaj za sredo junija. Delegacija bo v prvi vrsti razpravljala o ureditvi plačilnega prometa med Svico in Jugoslavijo. Ni v korist našemu gospodarstvu, da se ta pogajanja tako zelo odlagajo.

Na iniciativo washingtonske vlade se bodo letos vendarle začela pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe med Jugoslavijo in Združenimi državami Sev. Amerike. Še vedno velja namreč pogodba, ki jo je sklenila kraljevina Srbija v l. 1881. Ze 56 let stara pogodba je danes pač že popolnoma zastarela in eden vzrokov, da trgovina med Jugoslavijo in Ameriko nazaduje.

V aprilu smo izvozili koruze za 68,3 milijona din. Od 1. oktobra 1936 pa do konca aprila smo izvozili 22.600 vagonov koruze v vrednosti 210,1 milijona din.

Les smo izvozili v aprilu 116 tisoč ton (lani 69) v vrednosti 109,6 (lani 63,7) milijona din. Skupno smo letos izvozili 374.000 ton v vrednosti 358,5 milijona din, dočim smo lani izvozili le 202.000 ton v vrednosti 193,6 milijona din. V posamezne države smo izvozili v aprilu lesa: V Anglijo 20.271 ton v vrednosti 26 milijonov din, v Nemčijo 16.020 ton za 17, v Italijo 15.340 ton za 13,3, v Madžarsko 22.108 za 11,4, v Alžir 2678 ton za 2,3 in v Francijo 1029 ton za 1,6 milijona din.

Cene so v Italiji zopet narasle. Po italijanski uradni statistiki se je indeks cen na debelo povečal od 84,1 v marcu na 85,2% v aprilu! Indeks cen na drobno pa se je povečal od 86,5 na 87,1%. V trgovini na debelo so se zlasti podražili naslednji predmeti: mlo (za 15,6 odst.), bombažna prediva (za 5,2 odst.), bombažne tkanine (za 10,7 odst.), svila pa za 12,6%.

Nemška zunanja trgovina se je v prvem četrtletju povečala, in sicer je v primeri z lanskim letom narastel uvoz za 3,7, izvoz pa za 13,1%.

## Velezanimivo tekmo med mizarji,

kdo izdela najmodernejšo in najbolj praktično pohištvo, bomo im

## Trgovinski register

Vpisale so se naslednje izpremembe in dodatki:

**Anton Presterel**, Bohinjska Bistrica. Obratni predmet odslej: lesna trgovina in eksport lesa.

»Peko«, družba z o. z. fabrika-cija in prodaja čevljev, Kovor pri Trzicu. Izpremenila se je točka 5. pravil. Načelstvo družbe sestoji iz največ štirih poslovodij, ki jih izvoli občni zbor družbenikov. Vpiše se poslovodja inž. Dušan Ser-nec, min. v p.

**Julij Torkar**, trgovina z lesom na debelo in izdelovanje zabojev, Lesce. Obratni predmet odslej še: izvoz lesa ter lesnih izdelkov.

»Automontaža« delavnica d. d. Ljubljana. Izbrise se član uprave-nega sveta Hinko Graner, vpišeta pa se člana upravnega sveta dr. Ulikse Stanger, odvetnik v Splitu in Kazimir Budna, industrialec v Ljubljani.

**Commerce**, d. d. Ljubljana. Izbrise se član upravnega sveta Viktor Vokač, vpiše pa se član upravnega sveta Josip Vokač, veleposesnik in trgovec v Završju pri Trbovljah.

**Jugoslavenska Shell**, d. d. po-družnica v Ljubljani. Izbrise se člana upravnega sveta dr. Milan Marić in dr. Artur Marić, vpišejo pa se člani upravnega sveta: Avgust Kessler, predsednik, Ivo pl. Mošinski-Zagrebrski, Willem Adams, Geoffrey Gordon Whitaker, Vojislav K. Petković, holand-ski konzul, vsi v Zagrebu. Prokuristi: dr. Slavko Flögl, inž. Adolf Bresslauer, Dragutin Rajić in Lambertus Carl Henrik de Vries, vsi v Zagrebu. Prokuristu Aliji Mediniću je podeljen naslov ravnatelja.

**Pasarska delavnica »Naša Slo-ga«**, prodaja cerkvenih potrebštin, družba z o. z. & Co. v Ljubljani. Izbrise se zaradi izstopa osebno jamčeči družabnik Alojzij Pirnat, vpiše pa se osebno jamčeči druž-benik Fran Dirjec, pasarski moj-ster v Ljubljani, ki bo zastopal družbo.

**Ivan Perdan** nasledniki, Ljub-ljana. Izbrise se javna družbe-nika Pate Franc in Rak Alojzij, vpiše pa se nova lastnica Marija Zgonc, trgovka v Ljubljani, zaradi česar preneha trgovska družba.

**Mariborski paromlini Karl Scher-baum & sinovi**, Maribor. Vstopil je kot javni družbenik pekovski mojster Franc Koren v Mariboru. Odslej javna trgovska družba, ki jo zastopa družbenik Gustav Scherbaum.

**Karol Thoma**, mehanična tvorni-ca svilenih izdelkov v Mariboru. Besedilo odslej: Thoma in Comp. Vstopili so kot javni družbeniki: Emil Ripper, tovarnar v Mariboru, Hans Janisch, tovarnar v Lands-kronu, Č.S.R., in Rudolf Titz, to-varnar v Landskronu, Č.S.R. Jav-na trgovska družba, ki jo zastopata Hans Janisch in Emil Ripper samostojno, Titz Rudolf in Thoma Karl pa kolektivno, in sicer z enim preje imenovanih družbenikov.

**Smiljančič Jure**, Metlika. Vpisa-la se je izprememba besedila fir-me v Smiljančič Jurij, trgovce in izvoznika v Metliki.

**Franc Vilman**, trgovina z meša-nim blagom, Sava, Besedilo od-slej: Franc Vilman nasl. Imetnica Pavla Vilman, trgovka, Jesenice.

Izbrisale so se naslednje tvrdke:

**Emil Ceve**, trgovina z mešanim blagom, Kamnik.

**F. Kržišnik**, trgovina z mlečni-mi izdelki, Kladje pri Kranju.

**O. N. Mazuran & Comp.**, trgovi-na s tehničnimi predmeti, stroji, motorji in njih sestavnimi deli, Ljubljana.

**Leopold Knez**, trgovina z meša-nim blagom in deželnimi pridelki na drobno in debelo, Radovljica.

**Janko Klemenčič**, trgovina z le-som, Rečica.

**Z. Kranjc**, trgovina z mešanim blagom, Kranj. — Zaradi opustitve obrata.

**E. Bežek**, izdelovanje in prodaja specialitetnih testenin — zaradi opustitve obrata.

**Julius Elbert**, trgovina s špece-rijskim in kolonialnim blagom — zaradi opustitve obrata.

**Pražarna in kemična tovarna d. d. Celje**, Ljubljana — zaradi fu-zije s tvrdko »Metalno akcionar-sko društvo v Ljubljani«.

**Jos. Baumeister**, trgovska agen-tura, Maribor — zaradi smrti imetnika.

**Albert Gril in drug**, trgovina z mešanim blagom v Ljubljani — zaradi opustitve.

**V. Bizjak in drug**, tvornica kek-sa in dropeka v Zagrebu, podružnica v Rogaski Slatini — zaradi opu-stitve.

**Teharska lesna industrija**, d. z. o. z. Teharje — zaradi razdružitve in likvidacije.

**Jenčič & Gregore**, trgovina z vi-nom na debelo, Veliki Mengeš — zaradi opustitve obrata.

»Samouprava«, glavno glasilo JRZ javlja, da je prenesel Pavelić sedež svoje organizacije v Kanado.

**Srbski pravoslavni škofiji** v Za-grebu je dovoljeno, da pobira od svojih pravoslavnih vernikov 2% doklado na neposredne državne davke.

**Glavni zadrudni savez** je začel veliko akcijo za ustanovitev tvor-nice modre galice, ki bi zalagala z modro galico tudi Bolgarsko in Romunijo. Glavni zadrudni savez namreč trdi, da je zaslužila tvor-nica »Zorka« letos pri modri galici 100%, to je okoli 20 milijonov dinarjev. Iz krogov tvornice pa se ta trditev zelo odločno zavrača kot popolnoma neresnična.

**V notranjem ministrstvu** je bila konferenca policijskih uradni-kov iz turističnih krajev, kako bi se mogle olajšati policijske formal-nosti ob prihodu tujih turistov.

**Za predsednika tarifnega odbo-ra** je bil imenovan Aleksander Pe-trović, upravnik pomorskega in rečnega prometa.

**Državne dvorazredne trgovske sole v Karlovcu in Daruvarju** se izpremembe v trgovinske akademije.

**Vsredržavna lesna konferenca**, ki bi morala biti dne 24. maja v Za-grebu, je bila na nedoločen čas odložena, ker ni bil dosežen med posameznimi skupinami sporazum. Na zagrebške lesne kroge je na-pravilo posebno slab vtis stališče bosenskih lesnih industrialcev.

**Francoska družba »Didat«** v Sla-vonskem Brodu namerava posta-viti veliko tvornico za impregnira-nje lesa. V tvornici bi bilo zaposle-nih več sto delavcev. Družba bi zgradila na Savi tudi veliko prista-nišče, ki bi bilo zvezano po 3 km dolgi železniški progi s Slavonskim Brodom.

**Cene papirja** so bile letos v Ju-goslaviji že četrtič povišane. Skup-no so bile cene povišane že za 26%.

**V bolgarskem kraljevem domu** pričakujejo v kratkem radosten dogodek. V Sofijo sta zaradi tega prišla dva italijanska ginekologa.

**Čsl. notranji minister** je v parla-mentu izjavil, da sicer obžaluje, če napadajo komunistični listi Hitlerja, da pa ne more proti temu nič ukreniti. Zapleniti bi mogel liste le, če bi veljala reciprociteta, da bi bil tudi predsednik češkoslovaške republike po Nemčiji zaščiten. Te reciprocitete pa ni. Tožiti pa bi mogel liste le na tožbo nemške vlade. Takšna tožba pa še ni bila vložena.

**Angleški listi** so v Italiji zopet dovoljeni.

**Čikaški katoliški nadškof Mun-delein** je na zborovanju duhovščine ostro nastopil proti preganjanju katoliške cerkve v Nemčiji in proti narodnemu socializmu. Za svoj od-ločen nastop je dobil čestitke iz vse Amerike. Njegovemu mnenju se je popolnoma pridružil tudi evangelijski ameriški škof.

**Nemški profesor Schönemann** se je vrnil iz Združenih držav Sever-ne Amerike ter nato predaval o svojih ameriških vtisih. Med drug-im je dejal, da v Ameriki vedno bolj sovražijo Nemčijo. Dočim je bilo za časa svetovne vojne treba čakati par let, da se je Amerika odločila za vojno proti Nemčiji, bi se sedaj najbrže odločila v nekaj urah, če ne celo v par minutah.

**Med Turčijo in Irakom** je bil do-sežen sporazum o dograditvi želez-niške zveze med Diabekrom in Džir-em. S tem bo dokončana bagdad-ska železnica, ki je bila ena od po-vodov za svetovno vojno in o ka-teri je sanjal Viljem II. Te sanje bodo drugi uresničili in zato bo že-leznica služila tudi drugim ciljem, kakor pa bi služila, če bi Viljem zgradil to železnico.

**Preko sodišče v Argirokastru** je začelo poslovati. Sodilo bo 150 upornikov. Govorijo se, da bo mno-go obsojenih na smrt. Vodja upor-nikov Eme Toto ni padel in tudi še ni ujet. Po nekkih vesteh se mu je posrečil beg iz Albanije. Zadnji ostanki upornikov so se zatekli v gorovje ob grški meji. Če se jim ne posreči pobeg v Grčijo, bodo vsi prišli pred preko sodišče v Argiro-kastru.

**Ujeta nemška aviatika** sta bila od prekega sodišča obsojena na smrt. Hitler je v posebnem pismu na predsednika baskijske vlade za-

grozil z najtežimi represalijami, če bi se smrtna kazen res izvršila.

Predsednik vlade je odgovoril, da bosta takoj oba aviatika prosta, če odpokliče svoja letala iz Španije. Iz Berlina ni bilo nato nobenega odgovora.

**Tudi chilenski poslanik** je inter-veniral pri predsedniku baskijske vlade, da iz humanitarnih razlogov pomilosti oba letalca. Pravilno mu je odgovoril predsednik, kako to, da nihče ni zavoljo humanitete protestiral, ko je bilo na tisoče ci-vilnega prebivalstva baskijskih mest ubitih od nemških letalcev.

**Sovjetsko vojno sodišče v Haba-rovsku** je obsodilo na smrt 44 troc-kistov, ki so baje špiunirali na Daljnem vzhodu v korist Japonske in neke druge države. Smrtna ob-sodba je bila takoj izvršena.

grozil z najtežimi represalijami, če bi se smrtna kazen res izvršila.

Predsednik vlade je odgovoril, da bosta takoj oba aviatika prosta, če odpokliče svoja letala iz Španije. Iz Berlina ni bilo nato nobenega odgovora.

**Tudi chilenski poslanik** je inter-veniral pri predsedniku baskijske vlade, da iz humanitarnih razlogov pomilosti oba letalca. Pravilno mu je odgovoril predsednik, kako to, da nihče ni zavoljo humanitete protestiral, ko je bilo na tisoče ci-vilnega prebivalstva baskijskih mest ubitih od nemških letalcev.

**Sovjetsko vojno sodišče v Haba-rovsku** je obsodilo na smrt 44 troc-kistov, ki so baje špiunirali na Daljnem vzhodu v korist Japonske in neke druge države. Smrtna ob-sodba je bila takoj izvršena.

grozil z najtežimi represalijami, če bi se smrtna kazen res izvršila.

Predsednik vlade je odgovoril, da bosta takoj oba aviatika prosta, če odpokliče svoja letala iz Španije. Iz Berlina ni bilo nato nobenega odgovora.

## Rogaska Slatina

**Svetovne zaloge bakra** so v apri-lu padle od 308.430 ton na 283.360 ton, ker se je potrošnja povečala, proizvodnja rafiniranega bakra pa zmanjšala.

**Ameriški milijarder Rockefeller** je umrl v starosti 98 let. Do svoja-ga ogromnega premoženja je pri-šel na podoben način ko vsi ame-riški milijarderji. Podobno kakor oni je tudi silno mnogo daroval denarja za humanitarne in znanst-vstvene namene. Tudi Jugoslavija je bila deležna njegovih dobrot.

**Motorni vlaki** so uvedeni na pro-gi Pariz—Bruselj. Odslej bo mogo-če priti z vlakom iz Pariza v Bru-selj v štirih urah.

**Lični izdelki iz rafije**

so tako trpežni in poceni, da se vedno bolj uveljavljajo in imamo zato že tudi prav čedno razvito ra-fijsko industrijo, ki nam jo z naj-lepše strani pokaže spomladanski velesoj od 5. do 14. junija. Se-veda bodo pa na spomladanskem velesoju privabljal kupce tudi naši domači pletarski izdelki od vsakdanjih preprostih košar pa do najmodernejših garnitur, ki tako prikupno izpopolnjujejo našo sta-novanjsko opremo, zlasti si pa le-tovanja ne moremo misliti brez udobnih pletenih naslonjačev.

**Radio Ljubljana**

**Sreda**, dne 26. maja: Pesmi se-vernih Slovanov (plošče) — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, spo-red, obvestila — 13.15: Plošče po željah — 14.00: Vreme, borza — 18.00: Mladinska ura: Varstvo pri-rode v slovanskih državah (dr. V. Bohinec) — 18.20: Kako si napra-vimo model brezmotornega letala (Janko Colnar) — 18.40: Pravo in gospodarstvo (dr. Jože Vorišč) — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nac. ura: Naša žena z vidika hi-gijske izobrazbe — 19.50: Zanimivosti — 20.00: Prenos iz ljub-ljanskega opernega gledališča, v I. odmoru: Glasbeno predavanje (V. Ukmur), v II. odmoru: Čas, vreme, poročila, spored.

**Četrtek**, dne 27. maja: 8.00: Prenos iz stolnice — 8.30: Verski govor — 9.00: Prenos blagoslova — 9.30: Čas, poročila — 9.45: Repro-duciran slavnosti koncert, vmesne vložke igra kvartet rogov — 11.30: Otroška ura (gdč. Manca Komano-va) — 12.00: Pevsko društvo »Zve-zda« iz Most, zbor vodi prof. Mirko Aysenek — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, spored, obvestila — 13.15: Gregorčev pihalni kvintet — 17.00: Preskrba Ljubljane z mle-kom (Benko Ivan) — 17.20: Veselo popoldne: Oddelek »Sloge« — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nac. ura: Savez Sokola kr. Jugoslavije — 19.50: Prenos šmarnic iz trnov-ske cerkve v Ljubljani — 20.20: Po domače! Akademski pevski kvintet, g. Milan Stante (harmonika) in plošče — 22.00: Čas, vreme, poro-čila — 22.15: Plošče.

**Petek**, dne 28. maja: 11.00: Sol-ska ura: Pokrajinska oddaja iz Li-tije, izvaja narodna šola, vodi J. Zupančič — 12.00: Iz naših poljan (plošče) — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Radijski orkester — 14.00: Vreme, borza — 18.00: Ženska ura: Pro-vestne in verske razmere na vasi (ga. Krista Hafner) — 18.20: Pier-ne: Ramuntcho (plošče) — 18.40: Francoščina (dr. Stanko Leben) — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Početki stikov med Vel. Bri-tanijo in Srbijo, ob priliki 100 let-nice prihoda prvega angl. konzula v Srbijo — 19.50: Zanimivosti — 20.00: Koncert radijskega orkestra — 21.00: Plošče — 21.10: VI. Kon-cert Ljubljanskega godalnega kvar-teta — 22.00: Čas, vreme, poroči-la — 22.30: Angleške plošče.

## Povpraševanje po našem blagu v tujini

Les in lesni izdelki:

578 — Tel-Aviv: lesene pete, ka-lupi in pritrdjevalke za perilo,

579 — Tunis: ponuja se zastop-nik za razno leseno gradivo (reza-no hrastovino in jelovino, vezane plošče),

580 — Solun: orehova debela (za izvoz v Združene države Sev. Ame-rike).

Deželni pridelki:

581 — Amsterdam: pšenična moka,

582 — Curih: lipovo cvetje,

583 — New York City: rezanci sladkorne repe,

584 — Basel: zdravilne rastline.

Proizvodi sadjarstva:

585 — Budimpešta: sadne kon-zerve, suho sadje, pasta iz para-dižnikov,

586 — Solun: orehi, lešniki in mandeljni (za izvoz v Zdrž. drža-ve Sev. Amer.).

Proizvodi živinoreje, perutninar-stva in ribarstva:

587 — Dunaj: polži,

588 — New York City: konzervi-rana gnjat,

589 — Budimpešta: mesne kon-zerve (od gnjati), med,

590 — New York: čebelni med.

Zastopnik tvrdke pride v juniju v Jugoslavijo, da sklene kupčije na podlagi poslanih vzorcev.

Proizvodi rudarstva:

591 — New York City: cement.

Industrijski predmeti:

592 — New York: razni izdelki (novosti) iz kovine,

593 — Stockholm: briketi iz oglja,

594 — Bogota (Kolumbija): na-šim tekstilnim tvornicam se ponu-ja zastopnik na tamošnjem trgu,

595 — Amsterdam: kovinski gumbi in gumbi iz galalita,

596 — Oslo: vezani čevlji, opanke,

597 — Amsterdam: ponuja se zastopnik za tekstilne proizvode, zlasti za svileni blago in perilo,

598 — Philadelphia: steklo za zo-barske potrebščine.

Razno:

599 — New York City: kostna moka,

600 — Haifa: ponuja se zastop-nik za mesne konzerve, gosjo mast, klobase, sir, sadne in povrtninske

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovrat-nike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

**tovarna JOS. REICH**

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3

— Telefon št. 22-72.

**Že v 24 urah**

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovrat-nike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

**tovarna JOS. REICH**

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3

— Telefon št. 22-72.

**Že v 24 urah**

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovrat-nike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

**tovarna JOS. REICH**

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3

— Telefon št. 22-72.

**Že v 24 urah**

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovrat-nike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

**tovarna JOS. REICH**

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3

— Telefon št. 22-72.

**Že v 24 urah**

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovrat-nike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

**tovarna JOS. REICH**

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3

— Telefon št. 22-72.

**Že v 24 urah**

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovrat-nike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

**tovarna JOS. REICH**

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3

— Telefon št. 22-72.

**Že v 24 urah**

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovrat-nike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

**tovarna JOS. REICH**

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3

— Telefon št. 22-72.

**Že v 24 urah**

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovrat-nike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

**tovarna JOS. REICH**

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3

— Telefon št. 22-72.

**Že v 24 urah**

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovrat-nike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

**tovarna JOS. REICH**

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3

— Telefon št. 22-72.

## Doma in po svetu

**Bivši praški župan dr. Baxa** je prišel v Sušak, kjer ostane nekaj časa na oddihu.

**Ministrski predsednik dr. Stoj-a-dinovič** je naročil, da se mora li-kvidacija agrarnih odnošajev čim prej urediti. Kmetijsko ministrstvo je v ta namen že dobilo 5 mili-jonov din. Odškodnino veleposes-nikom za odstopljena zemljišča plača država 1/2, agrarni subjekti pa 1/2.

**Ban vardarske banovine** je do-ločil minimalne mezde v krajih z manj ko 5000 prebivalci na din 1'80, za nekvalificirane delavce izpod 18 let na 1'35, v krajih z več ko 5000 prebivalcev pa na din 2'— oz. din 1'50.

**Predsednik nar. skupščine Čirič** je na čelu umetnostnega razsodišča nar. skupščine za nagradjene slike in kipe, namenjene za novo skupščinsko poslopje, obiskal ate-ljeje nagrajenih slovenskih umet-nikov Kosa, Goršeta in Slapernika. V posebni izjavi je predsednik Či-rič poudaril, da se je razsodišče prepričalo, da bodo dela sloven-skih umetnikov v resnici na višku.

**Nadškof dr. Stepinac** je odredil, da se mora v vseh cerkvah prid-gati o nevarnosti komunizma, ki je kazn božja, ker so ljudje pogazili božji zakon.

**Ujeta nemška aviatika** sta bila od prekega sodišča obsojena na smrt. Hitler je v posebnem pismu na predsednika baskijske vlade za-

grozil z najtežimi represalijami, če bi se smrtna kazen res izvršila.

Predsednik vlade